

ISKUSTVA IZ RATA U KOREJI

RAT U KOREJI I PEŠADIJA SAD

U američkom zvaničnom nedeljnom vojnom časopisu *Army Navy Air Force*, komandant Pešadiskog centra i Pešadiske škole u SAD, general-major G. S. Meloj-mlađi, napisao je članak o uticaju pouka iz rata u Koreji na doktrinu i tehniku borbe američke pešadije. Donosimo najinteresantnija zapažanja iz toga članka:

Pisac ističe da američki Pešadiski centar stalno proučava pouke i iskustva iz Korejskog sukoba, da bi utvrdio i procenio kakav uticaj i primenu oni treba da imaju na pešadiju i njenu doktrinu. Dosadašnji rezultati, posle brižljive i iscrpne studije zvaničnih borbenih izveštaja i ličnih iskustava iz Koreje, pokazuju da doktrina američke pešadije odgovara načinu borbe koji je primenjivan na tom udaljenom ratištu. Pisac odmah naglašava da to ne znači da se Pešadiska škola može »uspravljivati na lovorikama iz prošlosti«, pošto ona ima veoma odgovornu ulogu i zadatka pripreme najboljeg mogućeg rukovodećeg kadra za pešadiju i istraživanje mogućnosti za unapređenje i svestrano poboljšanje njenih borbenih postupaka. Kao glavni stub sprege i grupacije *pešadija — artiljerija — tenkovi*, pešadija mora stalno napredovati i ostati savremena; ona mora biti spremna na sve one promene u doktrini koje dolaze uticajem oružja za masovno uništavanje.

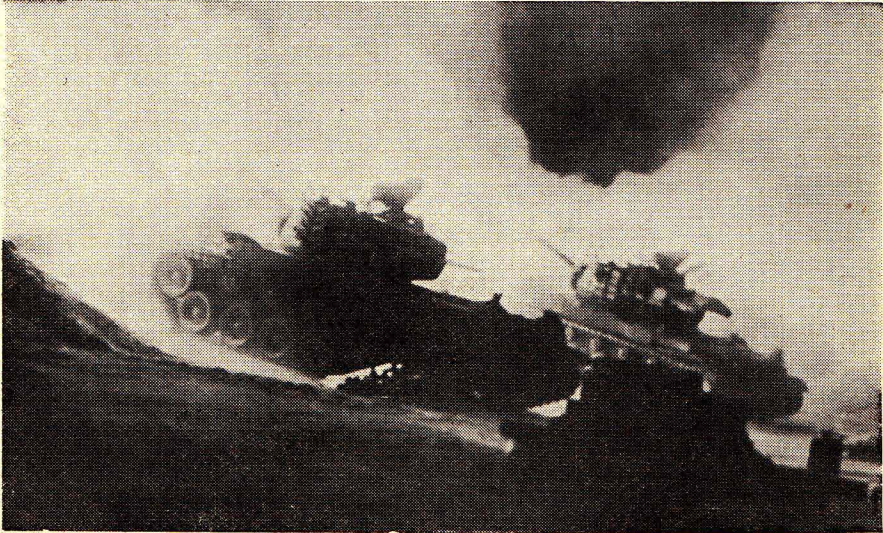
Po mišljenju pisca, dok je Korejski sukob potvrdio ispravnost osnovne taktičke doktrine malih jedinica, on je osvetlio i izvesne tehničke slabosti. Možda je pouka o važnosti tehnike bila najbolja pouka iz borbe u Koreji. Ta tehnika je predviđena američkim borbenim pravilima, ali je pogrešno primenjivana. Kao posledica toga, u Pešadiskoj školi su preduzete mere za ispravku izvesnih nastavnih metoda koji se nisu pokazali pravilni.

Zemljište. — U operacijama u Koreji ima primera u kojima je došlo do borbenih neuspeha usled nepravilnog iskorišćenja zemljišta. Pisac naglašava da zemljište predstavlja osnovu za izradu svih planova i projekata za manevar. Stoga je u Pešadiskoj školi nastava iz upoznavanja i procene zemljišta revidirana i na ovu je obraćena naročita pažnja. Pored toga, primenjena je specijalna tehnika za realistično prikazivanje terenskih problema prilikom nastave u zatvorenom prostoru. Teren se slušaocima Škole prikazuje pomoću filma, projekcija i fotografija. Tu se primenjuje ovakav sistem: snimaju se filmovi i fotografije izvesne prostorije koju bi slušalac mogao videti sa neke osmatračnice, u okviru postavljene terenskog problema, i samo zemljište koje bi on video na licu mesta, ili na aerofotosnimku. Zatim se slušalac u učionici upoznaje sa situacijom, što je propraćeno filmovima, fotografijama, projekcijama i panoramskim snimcima. Na taj način je slušalac u mogućnosti da rešava probleme pod sličnim okolnostima kao da je na zemljištu.

Propusti u organizaciji — po zauzimanju terenskih ciljeva. — Otsustvo organizacije, odmah po zauzimanju izvesnog terenskog objekta, bila je česta greška koja je prouzrokovala nepotrebne žrtve i nepovoljne preokrete u situaciji. Usled toga što su pojedine starešine jedinica često propuštale da u svojim zapovestima predvide odgovarajuće mere za ovu fazu operacija i svoje planove za manevar i vatrenu podršku podešavale samo do zauzimanja izvesnog objekta, neprijatelj je na te objekte vršio iznenadne protivnapade i oni su — mada osvojeni po cenu teških žrtava — bili ponova izgubljeni. Ovakvi propusti, po mišljenju pisca, mogu se bar delimično pripisati rđavim navikama u samoj obuci. Jer, kako u manevrima, tako i u toku obuke, faza reorganizacije obično pada oko podne, ili oko 17.00 časova, kada su manevarske sudije ili posrednici već jako umorni, te daju

znak za završetak vežbe. U takvoj situaciji, ova bitna faza obuke ostaje nepro-
radena.

Zbog sveg ovog iskustva, pitanju brze reorganizacije po osvajanju izve-
snog terenskog objekta, Pešadiska škola poklanja sada naročitu pažnju. Pisac ističe
da borbene zapovesti za napad, naročito one na nivou čete, voda i odeljenja, mo-
raju sadržati specijalna uputstva za fazu reorganizacije, koja obično traje do-
voljno dugo.

Tenkovi u noćnom napadu u Koreji

Noćna dejstva. — Od samog početka rata u Koreji, u Armiji SAD
je porastao značaj noćnih borbi. Snalažljivost i naročita sposobnost Severnokore-
jaca i Kineza u noćnim borbama i infiltracijama otkrile su dve glavne slabosti
Amerikanaca: — često slabost prosečnog vojnika da noću gađa sa odgovarajućom
tačnošću i tendenciju starešina da borbena dejstva izvode po dnevnoj svetlosti. U
vezi s tim, u Pešadiskom centru se sada izvode opiti koji treba da dovedu do una-
predenja tehnike gađanja pri slaboj svetlosti (mesečeve četvrti ili i manje od toga).
Prvi rezultati tih opita su zadovoljavajući i Amerikanci se nadaju da će oni imati
brzog odraza na budući nivo sposobnosti za noćna dejstva.

Trojna koncepcija. — Po mišljenju pisca, Koreja je pokazala
da veoma veliki broj američkih starešina nije u potpunosti shvatio postojeću troj-
nu koncepciju organizacije i njene taktičke prednosti. Stoga, treba ponovo istaći
značaj ove koncepcije i njenu povezanost sa ofanzivnim dejstvima.

Napadno dejstvo, po američkom shvatanju, deli se na tri glavne faze: a)
faznu pronalaženja i prikupljanja podataka; b) faznu borbe ili manevra i c) završnu
faznu ili eksploataciju.

Trojna koncepcija, primenjena na ove faze napadnih dejstava, predviđa za
učestvovanje u svakoj od pomenutih faza po jednu jedinicu sličnog sastava, plus
elemenat za podršku. Ona svakom starešini od voda naviše daje mogućnost da
komanduje sa tri glavne borbene jedinice — sposobne za niz različitih manevara.
Pored toga, komponente ove organizacije mogu se lako menjati i na taj način
se postiže elastičnost u borbi, sa jednostavnošću kontrole i komandovanja.

Patrole. — U početnoj fazi rata u Koreji, mnoge američke patrole nisu
uspele da ispunе svoje zadatke. Ovo je dobrim delom bila posledica nepravilnog

korišćenja zemljišta i nedostatka u tehnici napredovanja ka određenom cilju. Pisac ističe da se slično desilo i sa iskustvima posle Drugog svetskog rata. Međutim, za ovo nisu krive samo patrola, pošto su štabovi, koji su naredili njihovo slanje, propustili da ograniče akciju samo na jedan prost zadatak i često nisu ostavili dovoljno vremena za planiranje, izviđanje, obaveštavanje o situaciji i probne vežbe. Sada se na sve ovo obraća mnogo veća pažnja, a naročito na noćne patrola.

Obuka rendžera.¹⁾ — Pisac napominje da su u Američkoj vojsci vodene mnoge diskusije o tome da li rendžerske jedinice treba i dalje da postoje. Kako sada stvari stoje, koncepcija rendžerskih jedinica je napuštena u prilog proširenja rendžerske obuke na veći deo Armije. Rendžersko odeljenje Pešadiske škole sada ima osmonedeljni kurs za odabrane podoficire i vojnike, kao i mlađe oficire i Armija želi da svaki streljački vod dobije bar po jedno lice koje je svršilo ovakav kurs. Prema iskustvima iz Koreje i izjavama samih svršenih kursista, obuka na kursu je dala izvanredno efikasne rezultate na bojnopolju i sačuvala mnoge živote. Glavni doprinos ovog kursa, prema mišljenju pisca, sastoji se u tome da su se svršeni kursisti oslobodili svakog osećanja straha od pomrčine ili bavljenja na neprijateljskoj teritoriji; oni su ova dva elementa naučili da smatraju svojim saveznicima.

Tehnika individualne streljačke vatre. — Proučavanja koja su vršena posle Drugog svetskog rata pokazala su da je samo 15% američkih strelaca gađalo iz svog oružja u toku napada. U Koreji se ovaj procenat popeo na 50%, što pokazuje da nova tehnika i bolje rukovođenje imaju svoj značaj na bojnopolju. U tom smislu, Pešadiska škola stalno proučava problem povećanja efikasnosti (gustine i tačnosti) streljačke vatre, a s time je tesno povezan značaj kontrole i discipline vatre, kao i principa održanja vatrene nadmoćnosti.

Centar za koordinaciju vatrene podrške. — Pravilna upotreba i primena raznih moćnih sredstava za podršku pešadije ne dolaze same od sebe, već zahtevaju dobro smišljen i detaljno sproveden plan. Ovo planiranje nameće brižljivu koordinaciju. *Centar za koordinaciju vatrene podrške* pretstavlja komandni organ kod svih komandnih stepena. To je mesto gde pretstavnici svih raspoloživih sredstava za vatrene podršku rade zajedno na njenom planiranju i koordinaciji. Taj centar je sada smešten u samom komandnom mestu jedinice koja se podržava, ili se nalazi u njegovoj neposrednoj blizini, da bi se olakšao nadzor i kontrola. Pešadiska škola se bavi i obukom u ovoj koordinaciji, i to od voda do borbene grupe veličine puka.

Razlika u pojmu užurbanosti i brzine. — Pisac ističe da se u Koreji, kao i Drugom svetskom ratu, pojavila neka vrsta navike Amerikanaca da mešaju pojmove užurbanosti i brzine i da se tom pojavom treba pozabaviti. U naporu da se zadatak ispuni najvećom mogućom brzinom, često se prelazi u drugu krajnost, tj. operacija se izvodi bez dovoljnog planiranja. Ovo se nigde nesrećnije ne odražava no kod pešadije. Da bi se napad ili odbrana učinili efikasnijim, kao i da bi se smanjili gubici, kako naglašava pisac, mora se osigurati da sva borbena sredstva — ljudi, oruđe, snabdevanje i zemljište, budu uzeta u obzir kao celina u kojoj će svako doći »do reči«. Bolje je utrošiti 3—4 časa na planiranje jednog napada u kome će jedan terenski objekat biti dostignut u roku od 30 minuta, nego utrošiti na planiranje samo 30 minuta, a postići rezultat za 3—4 časa ili dana, ako do uspeha uopšte dođe.

(*Army Navy Air Force Journal*, 19 septembar 1953)

¹⁾ Specijalne američke jedinice za izvršenje najtežih borbenih zadataka, mahom u neprijateljskoj pozadini.